

մանրամասն ծրագիր մը, զոր Որբանոցի ուսուցչական մարմինը պատրաստած էր:

Այս նիւթոց վրայ խորհրդակցելու համար, Ուսումն. խորհուրդն Յունիս 21-ին Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան հետ համագումար նիստ մ'ըրաւ: Հոգաբարձութիւնն աւելի մանրամասնաբար յայտնեց ինչ որ իւր նամակաւ ըսած էր. ի վերջոյ որոշուեցաւ առ այժմ՝ յետաձգել Արհեստարանի հաստատումը: Խորհուրդն ապահովցուց Հոգաբարձութիւնը թէ Որբանոցին կրթական մասին նկատմամբ իւր հսկողութիւնն ու հոգատարութիւնն անպակաս պիտի ընէ:

Ս. Երուսաղէմի վանուց 1882—83 տարւոյ հաշուեցոյցը և 1883—84 տարւոյ ելմտացոյցը հասած լինելով, Ազգային Ժողովոյ յառաջիկայ նստին պիտի ներկայացուի: Հաշուեցոյցէն կը հասկցուի թէ Ս. Երուսաղէմի վանքը անցեալ տարւոյ մէջ 2500 ոսկի բաց ունեցած է: Իբր 1000 ուխտաւոր գացած են յԵրուսաղէմ, որոնցմէ հազիւ 1500 ոսկի զարպասական հասոյթ գոյացեր է:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ.

Ախալցխայից հաղորդումն. Մեծապատիւ մահտեսի Աարդան Աղա Աարդանեանց, որ մտադիր էր Շուշանեան Օրիորդական դպրոց բանալ, այժմ ոչ միայն իւր այդ մտադրութիւնը չէ կամենում իրագործել, այլև կամենումէ տեղւոյն իւր հիմնած տղայոց դպրոցն էլ փակել, վշտացած լինելով անտեղի լրագրական յարձակումներէրից, որոնցով որպէս թէ շօշափելիս են եղել ոմանք յիշեալ Պարոնի անձնասիրութիւնը:

26նք կարծում որ Աարդան Աղայի պէս մարդը իւր բարեգործութեան մէջ տատանուի յիշեալ պատճառով. եթէ յարձակումները արդարացի են, թող Պարոնը օգուտ քաղէ. իսկ եթէ անարդարացի՝ թող բամբասանք համարէ և նշանակութիւն չըտայ, եթէ մարդիկ չըզնահատեն, Աստուած կըտեսնէ և վարձահատոյց կըլինի:

Օգոստոս և Սեպտեմբեր ամսատետրակների «Ա. Պօլսոյ ձայն» վերնագրով բաժինը Արարատի մէջ շատ աղքատ է. գորա պատճառն է այն, որ այդ բաժինը կազմվում է Ազգային Ժողովի վարչութեանց որոշումները արտատպելով Ա. Պօլսոյ լրագրներից. իսկ այդ լրագրների ու Թիֆլիզի հայ մամուլի թղթակիցների նկարագրութեամբ՝ Ազգային Ժողովի նստերը ունեցել են այնպիսի երևոյթ, որոնց աւելի հեշտ կատակերգական ներկայացում պէտք է համարել քան Ազգային Ժողովոյ նիստ: Այդ ցաւալի երևոյթը աւելի նկատելի եղել է Օգոստոսի 5ի Ժողովում, որի երեք արարուածների վարագոյրը իջել է բարապանների

և ծառաների միջամտութեամբ, Այդ ժողոտսի նկարագրութիւնը կարգալիս մարդ չըզիտէ ծիծաղէ թէ լայ:

—

Անցեալ Դեկտեմբերին Կ. Պօլսոյ Պատրիարք Գեր. Տէր Ներսէս Սրբազան Արքեպիսկոպոս հեռագրաւ ցաւակցութիւն յայտնելով Հանգուցեալ Տ. Գէորգ Դ. ի մահուան համար, Ազգային ժողովի կողմից մաղթում և ցանկանումէր որ Մայր Աթոռումս տիրապետէ խաղաղութիւնը և կարգը:

Ս. Էջմիածնում երբեք չէ խանդարուել կարգը և խաղաղութիւնը, և իւրաքանչիւրը ըստ իւր կոչման կատարել է իւր պարտաւորութիւնը մարդավայել վարմունքով: Իսկ այժմ Ս. Էջմիածնի Միաբանական Ախտիս ցանկութիւնն է որ Կ. Պօլսոյ Ազգային ժողովում և առհասարակ ազգային վարչական հաստատութեանց մէջ տիրապետէ խաղաղութիւնը և կարգը միանգամ ընդ միշտ վերանայ այն հակառակասիրութեան ոգին որ ի վնաս ազգի իւր թեկերը տարածել է Ազգային ժողով կազմող երեսփոխանների վերայ, որոնք զործիք դառնալով իրանց անձնական կրքերին գուցէ և արաբին զրդմանց, անտեղի շփոթներ են յարուցանում:

—

Կ. Պօլսոյ և Բիֆլիզի լրագրներից տեղեկանումենք որ Կ. Պօլսոյ Պատրիարք Գեր. Տ. Ներսէս Սրբազան Արքեպիսկոպոսը Օգոստոսի 5ին յուզեալ ժողովից յետոյ թէև բանաւոր և 6ին գրաւոր հրաժարական ներկայացրեց Ազգային ժողովին ու Բարձրագոյն Դրանը, առարկելով իւր անձեռնհասութիւնը պատրիարքական պարտաւորութիւնները կատարելու տկարութեան պատճառով: սակայն բարձրագոյն զրան ստիպմամբ յետոյ ընդունելով իւր հրաժարականը՝ Ս. Աստուածածնի Աւերափոխման օրը Խում—Ղափուշի Մայր Եկեղեցում Ս. Պատարագ է մատուցել, ուր թէև մի քանի հակառակասէր անձինք բարձրաձայն «չըյիշատակուի» են դուշել, սակայն զոցա ձայնը խեղդուել է մնացեալ մեծամասնութեան համակրական ցոյցերովը:

Այնպիսի ժամանակ երբ հարկաւոր է միակամ մտածել ազգի վիճակը բարելաւելու համար, Սաի կաթողիկոսութեան, Երուսաղէմի պարտուց բարձման և Ս. Էջմիածնի Կաթողիկոսի ընտրութեան խնդիրների համար, բոլորովին անտեղի է նոր պատրիարքական խնդիր ևս յարուցանել: Շնորհաւորելով Ներսէս Սրբազանի վերադարձն ի պատրիարքաբան՝ բոլորիս ցանկութիւնն է ընդմիշտ վերջացած տեսնել հակառակասիրութիւնն և վերահաստատուած տեսնել համերաշխութիւն բոլոր վարչական հաստատութեանց և վարչական անձանց մէջ յօգուտ և իշահ ազգի և եկեղեցւոյ:

—

Այս օրերս յայտնի լուսանկար Պ. Յովհաննէս-Քիրքէեան հանդիպելով Ս. Էջմիածին, Ճեմարանի հարաւային կողմը դրուած Արմաւրի և այլ տեղեաց բեկոռած արձանագրութեանց ընդ օրինակութիւնը վեր առաւ։ Այդ արձանագրերից մէկն հենց այս տարի է գտնուած Արմաւրում։ Որ Կոմս Սելարով երկու գերեզմանատեղ քանդելով և բան չըգտնելով՝ հեղնարար ասել էր թէ այս տեղ Արմաւիր չը կայ։ Հնագէտ խուզարկուն երկու գերեզմանատեղով չը պէտք է բաւականանայ։ այլ այդ գիտութեան յատկացեալ փորութեաներով պէտք է աշխատէ իւր հետաքրքրութեան բաւականութիւն տալ։ Պատմական ցուցմունքները, ժողովրդական աւանդութիւնները և հնութեան հետքերը, որոնք առատ գերեզմանաքարեր են մատակարարում չըջակայից, և գտնուած բեկոռած արձանագրութիւնները անհերքելի ապացոյցներ են Արմաւրի լինելութեան։ Դեռ կան ծերունիներ, որոնք տեսել են Արմաւրի հնութիւնները աւելի շէն և կանգուն։

«Մեղու Հայաստանի» 87 համարի հետ ստացանք Պ Սպանդար Սպանդարեանի եկող 1884 թուի Յունվար ամսից հրատարակելիք Նոր—Պար վերնագրով լրագրի ծանուցումն, Այդ ծանուցումից երևումէ որ Նոր—Պարը լինելու է մի օրինակելի լրագիր, արժանի, որ հայերն ստանային։ Պ. Սպանդար Սպանդարեան արդէն յայտնի է մեր դրական ասպարիզում։ և նորա անունը երաշխաւոր է իւր սկսելիք գործի յաջողութեան, Յանկանումենք յաջողութիւն։

Ամսոյս 24ին Ս. Գէորգի տօնի օրուայ Ճեմարանի տարենարձի հանդիսի նկարագրութիւնը և ուսումնական հաշիւը կըտպենք Հոկտեմբերի ամսատետրում։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

(ՍԻՆՕԳԻ ՕՐԱԳՐՈՒԹԻԻՆՆԵՐԻՑ ՔԱՂՈՒԱՅ)

ԴՊՐՈՅԱԿԱՆ

15-ին Յուլիսի Սինօգր ի նկատի ունելով Աստրախանու Թեմական Վերատեսուչ Խորէն վարդապետ Ստեփանէի տարւոյս Փետրվարի 5-ին №35 յայտարարութիւնը, Հոգևոր Ծխական Օրիորդական դպրոցի յատուկութեան համար կազմած հոգարարձութեան գործավարութեան աղագաւ հաստատումէ առաջարկած հրահանգները։

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍԻՅՈՑ ԿԱԹՈՒՂԻԿԷ ԷԶՄԻԱՅՆԻ Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ.